

Постанова
вченої ради Тернопільського національного педагогічного
університету імені
Володимира Гнатюка

від 24 січня 2023 р.

“Про наукову діяльність університету та шляхи її оптимізації”

Заслухавши та обговоривши доповідь проректора з наукової роботи та міжнародного співробітництва Задорожної І. П., вчена рада університету зазначає, що наукова робота в університеті здійснювалася за п'ятьма науковими напрямками. У звітний період виконувався 1 проєкт за цільовим держбюджетним фінансуванням МОН України (обсяг фінансування склав 425 900 грн. проти 1 019 033 грн. у 2021 р.), 1 проєкт реалізувався в рамках конкурсу НФДУ «Підтримка досліджень провідних та молодих учених» (2022 р. – фінансування відсутнє), 7 проєктів виконувалися за госпдоговірною тематикою (загальна сума фінансування у 2022 р. – 112,3 тис. грн проти 507,9 тис. грн та 131,5 тис. грн. у 2021 та 2020 р. відповідно), 2 проєкти мають статус Міжнародної технічної допомоги (Еразмус+, Норвезька агенція забезпечення якості освіти – 570,6 тис. грн.), також виконувався договір з DAAD – 294,9 тис. грн. Окрім цього, отримано коштів від діяльності спецрад університету – 87 470 грн, за оформлення атестаційних справ дисертацій – 14 526 грн., функціонування платної аспірантури – 4 351 285 грн. (у 2021 р – 2 895 164 грн.), з них за навчання іноземних громадян – 1 458 093 грн, за роботу програми «Антиплагіат» – 1440 грн. (у 2021 р. – 56 654 грн., у 2020 р. – 32 372 грн.). У 2022 р. закуплено обладнання для наукової діяльності на загальну суму 18 900 грн. (у 2021 р. – 1 599 900 грн.), у тому числі за кошти загального фонду – на 0 грн.

У 2022 р. на базі ТНПУ виконувався 1 проєкт з цільовим держбюджетним фінансуванням МОН «Розробка молекулярної тест-системи для оцінки біобезпеки ціанотоксинів та фармацевтиків» (н. к. О. Горин) та 1 проєкт у рамках конкурсу НФДУ «Розробка методології інтегральної оцінки біобезпеки забруднення оточуючого середовища пестицидами для цільових та нецільових організмів» (н.к. Г. Фальфушинська). У звітному році науковці університету оформили й отримали 1 патент України на корисну модель.

У 2022 р. науково-педагогічні працівники ТНПУ виконували наукову роботу у рамках міжнародних, зокрема білатеральних проєктів «Розробка набору біопроб-біомаркерів для оцінки впливу фармацевтичних препаратів на водні екосистеми» спільно з Лабораторією водної екотоксикології Центру досліджень, Литва, та «Імунологічне та біохімічне порівняння резистентності інвазивних і природних двостулкових моллюсків до впливу викликів довкілля» спільно з науковцями Університету Реймса Шампань-Арденни, Франція (О. Столяр), а також отримували технічну допомогу в рамках реалізації міжнародних проєктів за фінансової підтримки ERASMUS+ (MultiEd – Л. Струганець, І. Задорожна), Норвезької агенції забезпечення якості освіти (DeDiMaMo, Н. Балик), Німецької служби академічних обмінів DAAD (DigIn.Net 2 спільно з Університетом Анхальту – Г. Генсерук).

Упродовж 2022 р. працівники університету опублікували 55 монографій та/або їх розділів (у 2021 – 57, 2020 – 53, 2019 – 81), 17 з яких написано мовами ЄС,

172 наукові статті у фахових виданнях категорії Б (у 2021 – 120, 2020 – 128), 21 статтю у виданнях країн ОЕСР (у 2021 – 53, 2020 – 25) та 142 публікації у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science (у 2021 – 139, 2020 – 142, 2019 – 98).

У 2022 р. ТНПУ посів 3 місце серед педагогічних ЗВО України за версією інформаційного ресурсу Освіта.ua (у 2021 і 2020 – 1 місце, у 2019 та 2018 – 2 місце), а в консолідованому рейтингу всіх ЗВО – 69 місце (у 2021 – 48, 2020 – 42, 2019 – 54–55). У рейтингу за показниками наукометричної бази даних Scopus, ТНПУ займає 75 сходинку (у 2021 – 71, 2020 – 52). Станом на грудень 2022 р. ТНПУ посів 131 місце в міжнародному рейтингу ЗВО Webometrics (у 2021 – 126, 2020 – 97, 2019 – 114). Згідно з даними провідного міжнародного каталогу вищої освіти та пошукової системи EduRank, ТНПУ займає 98 позицію серед ЗВО України (у 2021 – 25, 2020 – 50, 2019 – 59) та 8568 у світі (у 2021 – 4585, 2020 – 5963, 2019 – 6380). За даними UniRank ТНПУ посів 40 місце в Україні і 5182 – у світовому рейтингу (у 2021 – 52 і 5429, 2020 – 50 і 4988 місце відповідно). Завдяки активному висвітленню діяльності університету в соціальних мережах і розвитку бренду ТНПУ займає 14 позицію у рейтингу найпопулярніших університетів України на Facebook 2022 (за версією UniRank). У міжнародному рейтингу MultiRank ТНПУ цього року посів 59 місце серед українських університетів (у 2021 – 46).

Упродовж 2022 р. студенти опублікували 190 наукових робіт (2021 – 185, 2020 – 316, 2019 – 610) і стали співавторами 6 публікацій у міжнародних фахових виданнях, що індексуються у Scopus/Web of Science. 7 студентів стали стипендіатами престижних академічних стипендій (у 2021 – 13). О. Горин присуджено стипендію Кабінету Міністрів України для молодих учених. Випускники аспірантури 2022 р. захистили 8 дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії. Створено 9 разових спеціалізованих вчених рад, за рішенням яких присвоєно ступінь доктора філософії (у 2021 – 12, 2020 – 4). У спецрадах, які функціонують в університеті, в 2022 р. докторських дисертацій захищено не було (у 2021 – 7, 2020 – 3, 2019 – 13). У звітному році докторську дисертацію захистив Кузишин А. В. У 2022 р. було проведено 18 науково-комунікативних форумів, з них зі статусом міжнародного – 7 (у 2021 – 10, 2020 – 11), всеукраїнського – 11 (у 2021 – 10, 2020 – 5), а також 4 студентські науково-практичні конференції.

У науковій роботі ТНПУ присутні проблеми і недоліки, зокрема: недостатня активність у проєктній діяльності науково-педагогічних працівників; низький рівень інтеграції молодих науковців у виконання наукових проєктів; низький рівень патентно-ліцензійної діяльності; недостатня публікаційна активність науково-педагогічних працівників у виданнях Scopus/Web of Science. Вищезазначені проблеми певною мірою зумовлені сучасними подіями в країні, через які, зокрема, у 2022 р. було припинено фінансування проєкту НФДУ «Розробка методології інтегральної оцінки біобезпеки забруднення оточуючого середовища пестицидами для цільових та нецільових організмів» в рамках конкурсу «Підтримка досліджень провідних та молодих учених», припинено дію Угоди на реалізацію проєкту SCILIGHT2U2022 — проведення Європейської ночі науки за фінансування Horizon Europe.

З огляду на зазначене, вчена рада **постановляє:**
Наукову роботу в університеті вважати задовільною.

1. Ректорату

1.1. Стимулювати проєктну, публікаційну, патентно-ліцензійну діяльність науково-педагогічних працівників.

Постійно

2. Відділу наукової роботи:

2.1. Систематизувати та оновити інформацію про наукову та науково-технічну діяльність на сайті ТНПУ.

До 1 квітня 2023 р.

2.2. Висвітлювати на сайті найбільш перспективні інноваційні розробки науковців ТНПУ, представляти інформацію про наукові можливості для науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти.

Постійно

2.3. Консолідувати групи науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти для участі у конкурсах наукових та освітніх проєктів, сприяти формуванню міжфакультетських наукових груп для підвищення якісного складу учасників проєктів.

Постійно

2.4. Оптимізувати мережу науково-дослідних лабораторій та наукових центрів.

До 1 квітня 2023

3. Відділу міжнародних зв'язків:

3.1. Ініціювати участь ТНПУ в міжнародних освітньо-наукових проєктах, програмах Erasmus+, Fulbright, Humboldt Foundation, British Council, DAAD та ін. та активізувати залучення науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти університету до участі в них.

Постійно

3.2. Спільно з факультетом іноземних мов оновити інформацію англійською мовою на сайті ТНПУ.

До 30 квітня 2023 р.

4. Відділу аспірантури та докторантури:

4.1. Посилити контроль за виконанням аспірантами та докторантами освітньо-наукової та наукової програм відповідно.

До 1 вересня 2023 р.

5. Науковій бібліотеці:

5.1. Активізувати проєктну діяльність з метою підтвердження статусу наукового підрозділу університету.

Постійно

6. Деканам факультетів:

6.1. На засіданнях учених рад факультетів розглянути питання наукової та міжнародної діяльності у 2022 р. та запланувати заходи щодо підвищення її результативності та ліквідації проблем і недоліків.

До 1 квітня 2023 р.

6.2. Провести аудит та заслухати питання перспективних напрямів розвитку та результативності діяльності науково-дослідних лабораторій та наукових центрів при факультетах.

До 1 травня 2023 р.

6.3. Активізувати роботу науково-педагогічних працівників щодо залучення фінансових ресурсів від державних і вітчизняних комерційних структур,

міжнародних грантів на проведення наукових досліджень, реалізації проєктів ЄС та ін.
До 1 вересня 2023 р.

6.4. Активізувати підготовку до присудження науковим журналам категорії А (хіміко-біологічний факультет, факультет педагогіки і психології, історичний факультет).
До 1 грудня 2023 р.

6.5. Спільно з Науковим товариством студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених підвищити активність здобувачів вищої освіти у сфері інноваційної діяльності.

Постійно

6.6. Організувати роботу щодо подання документів на реєстрацію прав інтелектуальної власності: патент на корисну модель або свідоцтво авторського права на твір (не менше одного охоронного документу від факультету).

До 1 вересня 2023 р.

6.7. Забезпечити більш тісну співпрацю зі стейкхолдерами для оптимізації напрямів наукової роботи відповідно до сучасних потреб регіону та комерціалізації наукових розробок.

Постійно

7. Завідувачам кафедр:

7.1. Проаналізувати підсумки наукової та міжнародної діяльності за 2022 р., розробити систему ефективних заходів щодо усунення недоліків, внести необхідні корективи до плану науково-дослідної роботи кафедр на 2023 р.

До 1 березня 2023 р.

7.2. Підготувати обґрунтування, облікові та реєстраційні картки нових науково-дослідних робіт з комплексних тем кафедр для реєстрації в УкрІНТЕІ та включення їх у тематичний план МОН.

До 1 березня 2023 р.

7.3. Активізувати участь наукових колективів кафедр у конкурсах наукових та науково-технічних проєктів різного рівня та публікаційну діяльність науково-педагогічних працівників у виданнях, які реферуються у науково-метричних базах Web of Science та Scopus, вітчизняних виданнях категорії Б та А, а також у зарубіжних періодичних виданнях країн ОЕСР.

Постійно

7.4. Збільшити надходження коштів до спеціального фонду за рахунок виконання досліджень, надання наукових та науково-консультаційних послуг.

До 1 грудня 2023 р.

7.5. Сприяти студентській науковій роботі з підготовки стартапів.

Постійно

8. Раді молодих учених та Науковому товариству студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів та молодих учених

8.1. Підготувати проєкти змін до положень про діяльність Ради молодих учених та Наукового товариства студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів та молодих учених.

До 1 березня 2023 р.

Контроль за виконанням постанови покласти на проректора з наукової роботи та міжнародного співробітництва Задорожню І. П.